

Константинъ Н. Петкановъ

Българи

Следъ Преображенското възстание въ 1903 година животътъ на българитъ въ Западна Тракия — Бѣломо-рието стана още по-труденъ. Властта даде свобода на гръцкитъ пропагандисти да ходятъ изъ българскитъ села и да печелятъ поддръжници на Патриаршията.

Богатитъ гърци отъ Ксанти бѣха хвърлили око на голѣмото българско село Ени-къой и похарчиха много пари, за да свиятъ въ него патриаршистско гнѣздо. Паритъ и заплахитъ все пакъ дадоха малка жетва. Около двадесетъ и петъ малодушни и страхливи семейства станаха патриаршисти. Гърцитъ смѣтнаха тоя незначителенъ успѣхъ за голѣма своя победа и решиха да издигнатъ гръцко училище въ Ени-къой. Събраха много пари, извикаха малодушнитъ селяни и ги заставиха веднага да започнатъ строежа на училището.

Въ село Ени-къой се започна усилена, мълчалива работа. Гъркоманитъ не смѣха да работятъ открито, затова набавиха всички нуждни материали за строежъ подъ предлогъ, че ще строятъ нови къщи. И единъ день, когато всички млади мъже бѣха на работа въ тютюневитъ складове на Ксанти, разровиха празното мѣсто „Църквинката“ и презъ нощта издигнаха скелета на училището.

*

На сутринта дѣдо Нашо, старъ родолюбецъ и вѣренъ синъ на Екзархията, излѣзе на двора да се по-